

Lễ hội Đô thị Núi Cấm

Viết bởi Nguyễn Phạm Kiên Trung
Thứ hai, 08 Tháng 2 2010 20:34 -

Trong ba ngày 30 tháng Giêng và mùng 1, 2 tháng 2 âm lịch, tại thôn An Hòa, xã Phước Quang, huyện Tuy Phước, diễn ra Lễ hội “Đô thị Núi Cấm”. Đây là một trong những lễ hội cổ truyền có quy mô lớn và ra đời cách đây gần 4 thế kỷ, kể từ khi Công thổ Núi Cấm còn là thời kỳ phồn vinh.

Lễ hội đua thuyền ở Phước Hòa (Tuy Phước). Ảnh: Đ.T.Đ

Cách đây trên 500 năm, nhiều cư dân người Việt và một số cư dân người Hoa theo đường biển vào đây lập nghiệp. Các làng Vĩnh An, Lạc Hòa từ đó cũng dần dần hình thành. Núi Cấm là một đô thị thịnh vượng nơi tín ngưỡng Đàng Trong thời bấy giờ, từng có trong bến đò hàng hội quây tụ của người Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha... Lễ hội được tổ chức ở chùa Bà, vùng đất trung tâm công thương truyền thống. Chùa Bà là nơi thờ Thiên Hậu Thánh Mẫu, một nhân vật có công cứu vớt tàu thuyền mắc nạn trên biển khơi.

Thuở xưa, khi công thổ còn phồn vinh, phần phồn thịnh đông đúc, từng ngày, dân công thổ công người Việt và người Hoa khiêng kiệu từ miếu Thành Hoàng, miếu Quán Thánh, miếu Bà M, rước linh vật của các vị thần này về chùa Bà để chuộc tội. Ngày đêm 30 là lễ tế chính thức thần Thành Hoàng, Thiên Hậu, Quán Thánh, Bà M. Sau ngày tế thần, sang ngày thứ hai và thứ ba là hội. Nghi thức đầu tiên là rước các biểu tượng hình nhện nhện có công khai sáng vùng đất này: kể từ cây phá rừng lập mìn, người và vợ ruồng đắp bờ, kẻ bả lười đánh cá, người chặn

nuôi gia súc... để cung kính đặt lên kiệu, nối nhau khiêng đi. Còn có biếu trêng tàu thuyền vì n để ng vớ nh ng tay chèo vớ m vớ vớ t sóng gió, làm s ng l i nh ng ngày để u tàu thuyền b n ph ng t i c ng th buôn bán.

Sau r c biếu trêng, ban ngày thì các trò chơi dân gian nối tiếp diễn ra: đánh đu, kéo co, để u võ, để u v t, chơi cù, chơi gà, b t v t, n u c m thi, để p m, b t m t b t dê... Có trò chơi tao nhã nh th th, x c nh n, hô bài chòi, đánh c ng i, có trò tiếp nh n c a ng i Hoa nh : t c để giàn, để t cây bông... Ban đêm, các gánh hát nối tiếp để c m i t i diễn tu ng...

Ngày nay, c ng th N c M n đã suy tàn. Vùng trung tâm c ng th x a g m nhi u dãy ph ch y ngang để c nh bàn c , có dãy ph chuyên bán thu c b c, vàng b c, t l a... nay ch còn l u gi chút để u tích ít i: t ng đá to để ng để ng để i chân hòn K S n là b n neo thuyền, chi c c u ngói v n x a b c qua m t nhánh c a sông Cây Da, r i chùa Bà, gò Dinh - n i làm vi c c a quan tr n th c ng th, để u v t nhà th N c M n, hai cây c th và m t khu để t tr ng t ng là ch N c M n t p n p h p th ng nh t... Tuy nhiên, Lữ hời N c M n v n để c duy trì nh m t g i nh v m t th i ph n th nh thu x a.

Mi u th duy nh t còn l i ở vùng trung tâm c ng th ch còn l i chùa Bà nên trong chùa th c ba v th n: Thiên H u gian gi a, Thành Hoàng và Bà M ở hai gian hai bên. Ph n t l v n để c tôn trêng và tiếp hành theo ý nguyện. Ngày th hai m i là khai h i. Tuy nhiên, ph n r c biếu trêng không còn, nh ng m t s trò chơi truy n th ng v n để c t ch c, ban đêm v n đón gánh hát b i v i diễn trong nh ng đêm h i. Ban T ch c l h i còn t ch c thi để u th thao nh bóng đá, bóng chuy n nên đã thu hút khá đông thanh niên tham gia.

Trong nh ng ngày l h i, ng i dân kh p n i để v An Hòa v a để l , để ng th i cũng là để p để n th p h ng c u xin m t năm m i làm ăn t t lành. Nhi u ng i hi m mu n còn để n để h i để c u mong v để ng con cái.

- **Kh i Nhân**